

VECKOBLADET

2018:19

180601

44:e årgången

Haiku av Karin S.

Jorden vill ha regn
Kvinnan vill bli solstungen
Tänker kortsiktigt

Lördagsmusik

Klosterkyrkan

Lördag 2 juni kl 18 Anders Frostin, fiol, orgel

Erkänn bristerna

Jan Björklund har gjort till rutin att gång på gång lyfta Engelska skolan som sin favoritfriskola på grund av dess långa elevköer. Med tanke på koncernens rykte om att sätta glädjebetyg kanske tillströmningen inte är så konstig.

Hur lång tid ska det ta för högern att erkänna bristerna i dagens system? Hur länge till ska friskolor ha möjlighet att muta elever med höga betyg?

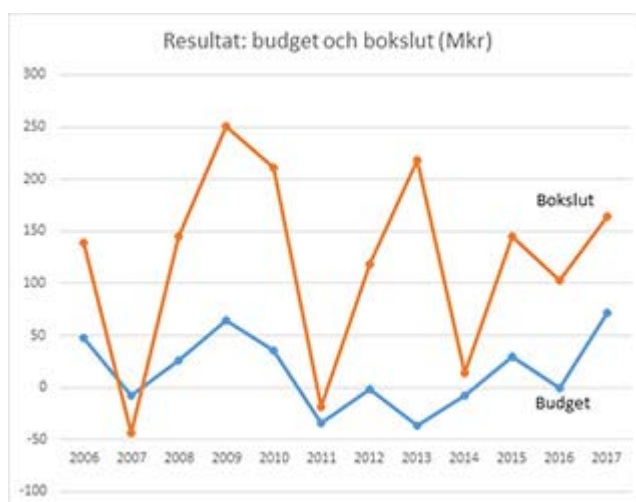
Kalle Sundin, Aftonbladet 30/5.

Svar på Ulf Nymarks artikel i senaste Veckobladet av Hanna Gunnarsson och Mats Olsson

Efter tolv år med årliga nedskärningar i Lunds kommun väljer S och MP att lägga en budget med nya nedskärningar på skola, vård & omsorg, kultur & idrott, park- och gatuunderhåll, ja all kommunal verksamhet. Mellan 1–2 procent vill S och MP skära ner varje år 2018–2020, precis som de borgerliga partierna. Ulf Nymark (MP) ondgör sig över att Vänsterpartiet inte röstade för denna budget i kommunstyrelsen. Svaret är enkelt: Vänsterpartiet ogillar nedskärningsbudgetar och valde att inte aktivt rösta fram en sådan, oavsett vilket partimärke den bar. Om S och MP vill försäkra sig om stöd för sina budgetförslag vore det kanske en bra idé att förhandla eller i alla fall prata med ett eller flera partier. Men det har inte S och MP gjort på flera år, i alla fall inte med Vänsterpartiet.

Vidare är Nymark upprörd över att Vänsterpartiet istället för att skära ner på välfärden lägger in en resultatförbättringspost på 105 Mkr. Men det har vi gott fog för att göra. Se på figuren – de senaste tre mandatperioderna har bokslutet i genomsnitt blivit 105 Mkr bättre än när budgeten lades – under innevarande mandatperiod (2015–2017) är resultatförbättringen 104 Mkr per år.

Intäkterna har konsekvent underskattats och utgifterna har överskattats. Faktum är att detta sätt att budgetera har varit pådrivande för nedskärningarna i Lund, såväl när högern styrt som när S och MP gjort det. Följden har blivit större barngrupper i förskolan, färre pedagoger per barn i skolan och färre händer i vården. Vänsterpartiet väljer att värna verksamheten istället för att genomdriva onödiga sparbeting på en verksamhet som redan går på knäna. Istället för att sprida luftiga klyschor om pastejer borde Nymark reflektera över sambandet mellan konservativa budgetprognoser och nedskärningar och kanske också fundera på den väg han och hans parti valt att gå, tillsammans med S. Är det verkligen meningen att alla partier utom V ska vara nedskärningspartier?

När budgeten hamnar i kommunfullmäktige för avgörande i juni röstas om sakfrågor nämnd för nämnd. Då kommer Vänsterpartiet (som vanligt) att aktivt stödja bästa möjliga förslag för välfärden, skolan och miljön. Vi uppmanar Ulf Nymark att också göra så.

Hanna Gunnarsson och Mats Olsson, Vänsterpartiet

Tystade israeliska röster på Lunds Stadsbibliotek av Gunnar Stensson

Den israeliska oppositionstidningen Haaretz engelsk-språkiga upplaga finns inte längre i stadsbibliotekets tidningsrum. Den har ersatts av Haaretz' hebreiska upplaga som få har möjlighet att läsa och färre läser.

Haaretz är en tidning i världsklass som övervakar situationen i Mellanöstern och ger röst åt den israeliska oppositionen mot regeringens aggressivt nationalistiska politik.

USA:s erkännande av Jerusalem som Israels huvudstad, israelernas firande av 70-årsminnet av staten Israels tillkomst och palestiniernas sorg och vrede över fördrivningen av 700 000 palestinier har utlöst demonstrationer och massakrer i Gaza och Israel och ökat motsättningarna i Mellanöstern så att världsfreden hotas.

I Haaretz kan man läsa Gideon Levys rapporter om de systematiska rättsövergrepp som palestinierna i Israel utsätts för. Amira Hass skildrar liv och politik i Israel. Bradley Burston är en orädd och rolig kommentator.

Vi behöver den israeliska oppositionens perspektiv. Till oppositionen kan flertalet av den israeliska kultureliten räknas.

Nu är deras röster tystade på Lunds stadsbibliotek. De måste komma tillbaka!

Skönadal bevaras av Ann Schlyter

Skönadal/St Jörgens park ingår i min dagliga motionsrunda. Efter mycket kamp har vi nu också fått vatten i plaskdammen som låg som en betongplatta i många år. Så njutningen av vattenspegligen är stor.

Med bebyggelse utefter Tornavägen kommer parken att förlora något av sin exklusiva enskildhet, men allt som i reell bemärkelse var park kommer att finnas kvar för mig och andra att njuta av. Ulf Nymarks bild och bildtext i förra numret av VB är faktiskt missvisande.

Tornavägen är kantad av villor bakom häckar. De planerade flerfamiljshusen fyller ett uppehåll i den raden som nu ockuperas av en stor betongbunker och en mast. Inte mycket till park!

Det behövs bostäder och det är åtminstone i retoriken enighet i politiken om att förtäta i avsikt att begränsa bebyggelse på jordbruksmark. Förtätning kommer att ske i alla stadsdelar. Att just Professorstan där de flesta liksom jag bor i villor med stora trädgårdar skulle undantas skulle vara ren och skär klasspolitik.

Vänsterpartiet ställde sig bakom att planen skickas på samråd, dvs att processen mot bebyggelse går vidare.

Ofta uppskattar jag Ulf Nymarks inlägg här i Veckobladet, skarpa och korrekta. Kanske har

han inte själv skrivit bildtexten till hans inlägg om Skönadal/St Jörgens park. Den var helt missvisande, inget av den mark som syns på bilden ska bebyggas.

V tillstyrkte planen av flera skäl. Liksom miljöpartiet motsätter vi oss massiv utbyggnad på jordbruksmark, men fler bostäder behövs och då är förtätning nödvändig. Helst inte på parkmark, det är vi överens om. Den mark som nu ska bebyggas må vara utmärkt som park i gällande plan, men den har aldrig integrerats i St Jörgens park för den har ockuperats av en stor skyddsrumsbunker och en mast omgiven av ogenomtränglig slyskog.

Längs den mycket trafikerade Tornavägen ligger norr om planförslaget en lång rad villor och några ligger också söder därom.

Människans överlevnad – en bisak av Gunnar Stensson

Jag har knappt sett några bin eller humlor i sommar. I förrgår såg jag en, säger en, humla. Och ett par fjärilar och några trollsländor.

Vi är alla medvetna om att jordbrukets monokultur och användning av insecticider bidragit till det plötsliga utbrott av massdöd bland bin som inträffade i USA 2006 och senare spred sig till Europa under beteckningen CCD, Colony Collapse Disorder. En miljökatastrof bland många. Katastrofen handlar inte i första hand om honung. Bina är viktiga framför allt som pollinatörer. Utan bin ingen frukt.

Den norska författaren Maja Lunde har utbrottet av CCD som utgångspunkt för sin roman *Binas historia*. Hon tar oss redan på första sidan till ett distrikt utanför Peking år 2098 där hundratals åttaåriga barn tvingas pollinera fruktträd för hand.

Det är några år efter den stora Kollapsen som bland annat drabbade de digitala nätverken. Under loppet av tre år föll de helt ihop. Allt människor hade kvar var böcker, hackiga DVD-skivor, repiga VHS-band, gamla CD-skivor och det upp-luckrade fasta telefonnätet.

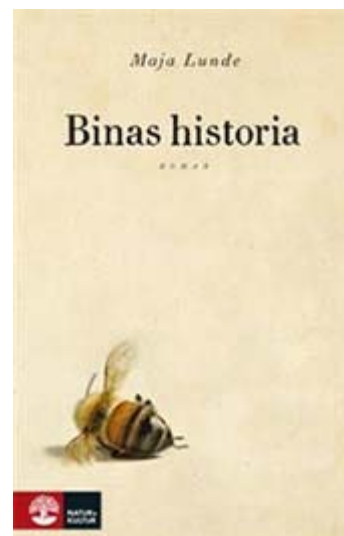
Romanen består av tre jag-historier som berättas parallellt i tre tidsplan och utspelas på tre kontinenter: England 1852, USA 2007 och Kina 2098. Det handlar om familjer som yrkesmässigt ägnar sig åt honungsproduktion och pollinering – och om hur deras kunskap om det komplicerade bisamhällets sätt att fungera hela tiden växer.

Romanens personer är skenbart enkla människor som lever vanliga liv i vanliga familjer med vanliga konflikter. Men de lever i en sorts symbios med de honungsproducerande bisamhällen som ger dem deras levebröd och som de försöker förstå och hela tiden lär sig mer om. Människo-samhällen och bi-samhällen. Varje individs arbete är viktigt för den helhet som alla är beroende av.

Boken visar människan som en del av naturen och av den miljö hon utnyttjar och skapar. Små handlingar kan få stora konsekvenser. Vi känner alla den så kallade fjärilseffekten, att en fjärils vingslag kan orsaka en orkan i Västindien.

Bekanta läste *Binas historia* i läsecirkelform, berättade vilka diskussioner och tankar den gett upphov till och gav mig den för att förmå mig att läsa den trots att jag är misstänksam mot framtidsdystopier.

Nu har jag gjort det och kan bara säga: Läs! Men läs uppmärksam och läs långsamt! *Binas historia* ger många anledningar att googla. Ännu har de digitala nätverken inte brutit samman, fast broschyren *Om kriget kommer* antyder att de kan komma att göra det när som helst.

SUSHiss av Ellen

På ett annat ställe på sjukhuset i Lund finns denna, något förvirrande, uppsättning tryckknappar i hissen.

Två stycken Entré-våningar. Det är ju lite konstigt. Man har ju också blivit tvungen att lägga till en förklaring ovanför knapparna.

Regionen har tydligen ingen standard för hissknapparnas benämning. På min vårdcentral, som också har hiss från gatuplanet och receptionen en halvtrappa upp, har man i stället valt att kalla våningen med reception för våning 1.

En kommitté borde tillsättas för att ta fram en standard. Kanske finns det konsulter inom området?

Vattnet flödar vart det vill av Gunnar Stensson

Höje å Vattenråd höll årsstämma i Genarps folkbibliotek förmiddagen den 29 maj

Efter de många formaliteter som hör en årsstämma till föreläste Per Becker från Lunds universitet om hur stat och samhälle hanterar vatten och vattenproblem: dricksvatten, havsstränder, sjöar, åar och vattendrag, översvämningar, övergödning, föroreningar och gifter, skador på flora och fauna.

Vattnet flödar vart det vill och i alla former, som snö, regn, dimma och moln, över administrativa gränser mellan kommuner och regioner, över ägandegränser och statsgränser. Vem ansvarar för den nedsmutsning av Östersjön som just nu framtvingat ett fiskeförbud på torsk i Östersjön?

Vilken instans har rätt och skyldighet att fatta beslut om och bekosta dammar, diken, dagvatten, våtmarker och rensning av vattendrag? Vad gäller för dem som äger stora jordegendomar intill vattendragen? Hur ska kostnaderna fördelas?

Per Becker konstaterade att perspektiven är fragmentariska. Ingen har full överblick. Staten beslutar om övergripande lagar men saknar i hög grad kunskaper om de mångskiftande lokala förhållandena. Regionens ansvar för vattenfrågorna är också oklart. Till slut sitter kommunerna med svarte Petter, ytterst i ansvarskedjan.

Svedala, Staffanstorps, Lund och Lomma har ansvar för var sin del av Höje, den som rinner genom den egna kommunen. Men Höje å utgör ett enhetligt "hydrologiskt system" (jag tror det var begreppet Per Becker använde) och måste behandlas som en helhet.

Med den utgångspunkten ser det ju ut som om Höje å vattenråd kunde vara ett svar. Där finns representanter för de fyra kommunerna och flera tjänstemän från regionen och dess organ samt representanter för dikningsföretag och jordägare. Och Klostergårdens byalag.

Men vattenrådet är en frivillig sammanslutning utan formell makt, påpekade ordföranden Björn Abelsson, S, som också är ordförande för Lunds byggnadsnämnd. Han konstaterade att de frågor som vattenrådet ägnar sig åt blivit allt viktigare under de senaste åren både på grund av Lunds snabba tillväxt som leder till fler hårdgjorda ytor och på grund av den globala uppvärmningen med ökad nederbörd och större översvämningsrisk.

Det är inte en slump att Björn Abelsson åtagit sig ordförandeskapet i Vattenrådet. Vattenfrågorna utgör en viktig del i Lunds utbyggnad.

De är viktiga också för Lomma, En representant därifrån påpekade att Lomma "anfölls från två håll": havet som översvämmar och eroderar stränderna och Höje å som bland annat upprepade gånger ha översvämmat golfbanan.

Jag körde hem på slingrande vägar genom det solstekta söderslätt förbi byar och kyrkor från en annan tid, fjärran från dagens accelererande tillväxt och urbanisering.

Tillstånd att ta emot offentlig finansiering inom socialtjänsten, assistansersättningen och skollagsreglerad verksamhet av Göran Persson

Frågan i rubriken ovan eller som den brukar benämnas, begränsning av vinster i välfärden, tas upp till beslut i riksdagen nästa vecka. Inte mycket talar för att det blir någon vinstbegränsning beslutad då både de borgerliga och sd tänker rösta emot lagen.

Vänsterpartiet som tog initiativet till att begränsa vinsterna propagerar så klart in i det sista för förslaget. I veckan såg jag en bild i mitt facebookflöde som fick mig att reagera. Först mycket positivt eftersom jag stöder partiets förslag helhjärtat i denna fråga så jag läste texten med glädje.

Vi hade redan folket med oss.

Nu har vi även förhandlat oss till regeringens stöd.

Bara högern och SD kvar.

Vad kommer dom välja?

Vinster för eliten eller en välfärd för alla?

Vill du få bort vinstjakten från välfärden? Dela bilden!

Men så började jag titta på bilden i bakgrunden. Det där med bilder i politiska budskap är aldrig helt enkelt, där texten talar till förnuftet talar bilden till känslorna.

Nåt kändes fel eller åtminstone väldigt gammaldags. Barngruppen skulle kunna vara den lekisgrupp jag tillhörde på 50-talet. Kändes som en svunnen tid som vissa längtar tillbaka till.

Kanske tur att jag inte är född på 30-talet, kunde kanske fått ännu sämre vibrationer då.

Om Israels massaker i Gaza

Förra veckan publicerade VB Amineh Kakabavehs fråga om regeringen tänker vidta några särskilda åtgärder med anledning massakrerna i Gaza. Nedan följer utrikesministerns svar till Amineh.

Svar på fråga 2017/18:1314 av Amineh Kakabaveh (V) Israels massaker i Gaza

Amineh Kakabaveh har frågat mig om regeringen ämnar vidta särskilda åtgärder för att förmå staten Israel att respektera palestiniernas rättigheter genom att exempelvis kalla in Israels ambassadör till UD för samtal.

Sverige, liksom stora delar av det internationella samfundet, har uttryckt bestörtning över det omfattande israeliska våldet gentemot palestinier i Gaza, som lett till att många dödats och skadats. Uttalanden från bland annat FN:s generalsekreterare, FN:s kommissionär för mänskliga rättigheter, EU:s höga representant och flera europeiska regeringar har varit tydliga om hur omvärlden ser på de senaste veckornas våldsamheter.

Utgångspunkten för regeringens Mellanösternpolitik är folkrätten. Sverige tar regelbundet upp Israels skyldigheter som ockupationsmakt att respektera palestiniernas rättigheter, både bilateralt med israeliska företrädare och i olika internationella fora. Vi arbetar aktivt i EU och FN, inklusive som medlemmar av säkerhetsrådet, för en tvåstatslösning i enlighet med folkrätten och FN:s resolutioner. Senast den 15 maj vid ett extrainsatt möte i säkerhetsrådet om Gaza tog vi avstånd från det oproportionerliga våld som använts mot befolkningen i Gaza de senaste veckorna och fördömde dödandet. I anslutning till säkerhetsrådsmötet gjorde också Sverige tillsammans med övriga fyra EU-medlemmar i rådet ett uttalande för att betona hur allvarligt EU ser på utvecklingen i Gaza.

Regeringen välkomnar beslutet av FN:s Råd för mänskliga rättigheter den 18 maj om en oberoende internationell undersökningskommission för att utreda alla påstådda brott mot internationell humanitär rätt och mänskliga rättigheter i Palestina, med fokus på Gaza i samband med den senaste tidens protester. Ansvar behöver utkrävas av alla parter och undersökningskommissionen måste därför undersöka såväl Israels som Hamas ansvar.

Utrikesdepartementet för en kontinuerlig dialog med Israel. Mot bakgrund av våldet i Gaza har vi fört samtal med Israels ambassadör för att påminna om Israels skyldighet att respektera den palestinska befolkningens rättigheter. Det innebär också rätten till fredliga demonstrationer och vikten av återhållsamhet för att undvika ytterligare förluster av liv och skador.

Stockholm den 30 maj 2018

Margot Wallström

Öppet brev till Margot Wallström och svenska politiker engagerade i vår utrikespolitik av Staffan Lindberg

Lund den 30 maj 2018

Tänka fred. Öppningar i låsta och till synes olösliga globala konflikter – Vad kan vi själva göra?

Vår tid har fyra stora och helt avgörande politiska konflikter, som finns i de allra flestas medvetande och som alla innebär stora risker för undergång av den värld vi hittills känner.

Det handlar om Korea, Kashmir, Ryssland och Israel. De är alla konflikter inom och mellan länder, som när som helst kan bryta ut i öppna krig och i kärnvapenanvändning. Man kunde tro att dessa historiskt konstruerade ”vänner” och ”fiender” skulle hålla varandra stabilt i schack, att vi bara får leva med dem, omöjliga att lösa i vår tid. Men de utgör de starkaste ”vi och dom” motsättningarna i dagens värld där varje rubbning av balansen utgör risk för död och förstörelse.

Risken för öppna krig i dessa konflikter ökar med framgångarna för högerpopulistiska partier i såväl Europa, USA som i Asien. Viljan till fred och diplomati minskar och stubinen blir kortare och kortare.

Vi måste göra vad vi kan för att möta detta hot i våra egna länder. Vi måste se fattigdomen och nöden bland de många som vår utmaning och fiende. Det handlar faktiskt om en mer jämlik fördelning av förmögenheter och inkomster och en hållbar utveckling. Det handlar om ömsesidig tillit och vilja att göra varandra väl.

Vi måste göra det som våra förfäder inte gjorde när nazismen och fascismen marscherade fram i 1920-30-talens Europa. Stoppa fascismen med alla till buds stående medel.

Men hur kan en freds- och miljö rörelse växa fram för att rå på denna situation? Vi kan inte bara överlämna detta till kommande generationer.

Hoppet om fredliga lösningar är det sista vi kan överge. Därför är upprustningens väg fel. Vi kan inte längre skaffa kärnvapen i det nuvarande världsläget. Det skulle bara öka risken för vår egen undergång. Andra vapen och fler soldater skulle heller inte räcka långt, bara spä på konflikterna även om vi inbillar oss motsatsen.

Vi måste tänka hela tiden att det finns öppningar för fred, tänka och tala om fred. Det kan smitta av sig lika mycket som förtal om inte mer. Och det ger oss själva och världen hopp.

Relationen till Ryssland är ”enklast” för oss rent geografiskt och historiskt. Sovjet räddade Europa och sig självt från nazismen men var och förblev en stenhård diktatur. När diktaturen föll blev det en rå kapitalism utan mänskligt ansikte. Det ”enda” väst gjorde var att försöka ta ifrån landet dess främsta militärbas på Krim genom stöd till Ukrainas utbrytning. Men fördömanden räcker inte långt för fred. Ryssarna är också medmänniskor med samma behov och längtan som vi själva har.

Bjud in Ryssland till EU-medlemskap och till vår marknad. Vi kan börja med privata besök och vänskapliga kontakter mellan människor och ideella föreningar ... till det kan vi alla bidra. Låt

VM i fotboll bli ett avstamp för det.

Krigen i Mellanöstern handlar inte bara om kontroll av oljan. Det är den sista stora imperialismen med en avgörande kärnfråga: Israel. Nästan alla konflikter i Mellanöstern har sitt ursprung och drivkraft i denna kärna.

En demokratisk och sekulär stat för judar och muslimer är enda chansen till fred i Palestina och Mellanöstern i vår tid. Att tro att Israel skulle gå med på en tvåstatslösning är lika orealistiskt som att våra poliser skulle utrusta de snällaste "bovarna" med vapen för att hålla ordning på resten av dem.

En stat och solidariska medborgare med samma rättigheter och skyldigheter. Omvärldens bekymmer för palestiniernas öde måste hela tiden styra samtalen med judar i Israel. Vi måste hela tiden garantera Israel fred men inte på palestiniernas bekostnad. Bara så kan vi mota Talibanernas och andra fundamentalisters mobilisering i resten av Mellanöstern.

Korea delades efter den förfärliga japanska ockupationen under andra världskriget och revolutionen i Kina. För USA och väst var den revolutionära norra delen omöjlig att acceptera. Väst var skyhögt överlägset militärt. Det slutade med ett totalt bombkrig mot Nordkorea som därefter låg i ruiner. En hatisk diktatur blev resultatet.

USA måste lämna Korea-halvön och låta nord- och sydkoreaner själva verka för en återförening. Det är, verkar det, som den bästa och enda chansen till fred. Med Trump och vad som kan komma efter honom är kanske ändå imperiedrömmarna på reträtt? Kan vi hoppas på det – vi måste hoppas på det nu när det "kalla kriget" är slut och vi måste göra allt för att inte ett nytt hett krig utplånar allt.

Men Kashmir, delat land mellan Pakistan och Indien? Kanske det svåraste problemet, trots allt. För indier är Kashmir inskrivet i nationalsången. Det är gudarnas födelseplatser och ursprung för de förnämsta brahmanska ätterna. Heligt med andra ord, men invånarna är muslimer i väldigt hög grad.

För Pakistan är ett muslimskt dominerat Kashmir lika viktigt som hela nationens existens. FN-beslutet 1949 om en folkomröstning genomfördes inte och är numera en from förhoppning.

Möjlig väg till åtminstone avspänning: Erbjud Indien som den nya stormakten en permanent plats i FNs säkerhetsråd i utbyte mot en folkomröstning om Kashmir.

Sverige är ett litet land och kan inte ensamt göra mycket. Men delta i samtal kan vi. Speciellt i relationen till Ryssland och till Korea har vi också en neutral plattform som kan främja freden.
Staffan Lindberg, Professor emeritus i sociologi vid Lunds universitet